

Notitie over 's-Gravelandseweg 4 te Weesp

Datum: 20 november 2023

Auteur: [REDACTED]

Bezoekdatum: 10 november 2023

Opmerkingen

Het pand is bezocht door Monumenten en Archeologie in het kader van vooroverleg.

Status

Rijksmonument

Objectnummer: 530442

Registeromschrijving: *zie bijlage*

Gebouwtype, bouwgeschiedenis in hoofdlijnen en waardering

Gebouwtype en bouwgeschiedenis in hoofdlijnen

Boerderij op onregelmatig grondplan bestaande uit een hoofdgebouw met woon- en bedrijfsgedeelte, direct achter elkaar gelegen, een klein tussenlid en een schuur (links). Het woongedeelte bestaat uit een begane grond (voor een kwart onderkelderd) onder een zolder met mansardedak. Het bedrijfsgedeelte heeft een begane grond en een zolder onder een zadeldak met hooiluik en een achterdeel onder twee licht hellende dakdelen. Het tussenlid links, onder een lessenaarsdak, verbindt het bedrijfsgedeelte met de schuur, die bestaat uit een begane grond en een zolder onder een zadeldak. Alle daken hebben de nok haaks op de straat. De achterzijde van het bedrijfsgedeelte wordt gevolgd door een hooiberg met zeskantige kap.

De uit hout opgetrokken boerderij boven een gecementeerde bakstenen plint is in 1928 gebouwd. Hiervan getuigen het exterieur en de hoofddraagconstructie en het merendeel van de indeling van het vierkante woonhuis en het daar direct achtergelegen bedrijfsgedeelte (grupstal met betonnen voergoot en drinkbakken) en die van de schuur links. In het interieur van het woonhuis dateren de balklaag, de lambriseringen, de trappen en het merendeel van de kozijnen en deuren uit de bouwtijd. Het tussenlid tussen zijschuur en bedrijfsgedeelte en de zeskante hooiberg achter de hoofdschuur zijn van later datum. In het interieur van het woonhuis getuigen de balklaag, de lambriseringen, de trappen en het merendeel van de kozijnen en deuren uit de bouwtijd. Ergens in de jaren 1970 zijn de deur en het raam bij de keuken (rechter zijgevel) vervangen. In dezelfde periode is waarschijnlijk het dakbeschot van het woonhuis vernieuwd en voorzien van twee grote dakramen.

De boerderij is uit hout opgetrokken omdat dit verplicht was aangezien het gelegen is in het schootsveld en later in het inundatiegebied van de vesting Weesp als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De boerderij maakt als zodanig onderdeel uit het complex HOUTEN BOUWWERKEN NABIJ VESTING WEESP dat van rijkswege is beschermd (complexnummer 530438).

Waardering

Het exterieur, hoofddraagconstructie inclusief trappen, alsmede de indeling en de interieurafwerking- / onderdelen van het woonhuis, stal en schuur hebben een positieve monumentwaarde. Veranderingen van na 1970 zijn indifferent.

Architectonische verschijningsvorm

Exterieur

Het *woonhuisgedeelte* is opgetrokken uit witgeschilderde brede rabatdelen boven een gemetselde en gecementeerde plint. De voorgevel is ter hoogte van de begane grond voorzien van twee dubbele vensters met schuiframen en rechts een tweedelig kelderraam met diefijzers. De onderramen kunnen afgesloten worden door luiken. Ter hoogte van de zolder heeft de gevel een driedelig venster waarvan het middelste het hoger is en voorzien is van een bovenlicht. De rechter zijgevel heeft links eveneens een dubbel venster met schuiframen en daaronder een tweedelig kelderraam met diefijzers. In het rechterdeel van deze zijgevel zijn de deur- en raampartij vernieuwd. De linker zijgevel bestaat van links naar rechts uit een entree met paneeldeur, een venster met T-raam met twee luiken ter hoogte van het onderraam en een enkel raam met een luik. Alle bovenlichten van het woonhuis zijn voorzien van glas-inlood.

Het *bedrijfsgedeelte* achter het woonhuis is opgetrokken uit groene en deels bruine houten delen boven een gemetselde en gecementeerde plint. Tweederde deel bevindt zich onder een zadeldak dat net als het woongedeelte en de zijschuur belegd is met gesmoorde tuile-du-nordpannen. Het achterste deel wordt gedekt voor twee licht hellende dakhelften belegd met golfplaten. De wanden zijn voorzien van ijzeren stalramen en houten deuren. Het achterste deel van het zadeldak is linksachter voorzien van een dakkapel met hooiluik.

De schuur links is opgetrokken uit groene en bruine houten delen. De zijgevels zijn voorzien van ijzeren stalramen. De voorgevel heeft links een dubbele staldeur en rechts een enkele staldeur met bovenlicht en zijraam. Ter hoogte van de zolder is er een luik. De staldeuren zijn een keer vernieuwd. Dit geldt ook voor de deur van het tussenlid, dat in zijn geheel een latere toevoeging betreft. Delen van het bedrijfsgedeelte en de zijschuur zijn voorzien van houten delen die, gezien de hierop gesjabloneerde cijfers en letters, afkomstig lijken van goederentreinwagons.

Interieur

Het *woongedeelte* heeft een gang die evenwijdig loopt aan de scheidingswand met het bedrijfsgedeelte. De originele steektrap leidt naar de zolder. De keuken linksachter heeft de originele schouw met tegels met blauwwit decor. De kelder onder de opkamer rechtsvoor is vanuit de keuken te bereiken. In de woonkamer is de scheidingswand met opkamer een keer doorgebroken. In het lager gelegen gedeelte zijn de buitenwanden voorzien van een lambrisering met panelen. De balklaag is in het zicht. De huidige schouw in de hoek dateert waarschijnlijk uit de jaren 1970. De deuren naar de keuken en achterkamer alsmede de deur van de ingebouwde kast zijn origineel en ten dele betimmerd met hardboard. In de achterkamer is de buitenwand voorzien van een lambrisering met staande kraaldelen.

Op de zolder zijn drie vertrekken afgeschoten. Aan de achterzijde links bevindt zich een vertrek dat is afgeschoten met vermoedelijk Brabantse wanden voorzien van pleisterwerk. De kamers aan de voorzijde zijn afgeschoten met nieuw plaatmateriaal maar deze wanden volgen de originele plafondindeling en originele vloerbekleding (balatum) van 1928.

Het *bedrijfsgedeelte* heeft een driebeukige opzet. De draagconstructie bestaat uit geschoorde standvinken onder een dekbalk in lengterichting waarop de balken van de hooizolder rusten. Het middenpad is voorzien van klinkers, de zijbeuken met staken voor de koeien zijn voorzien van een betonnen voergoot, drinkwaterbakken een grup. Het voorste gedeelte van de zolder achter het woongedeelte is links afgeschoten ten behoeve van een knechtskamer.

Cultuurhistorische context

Tot en met 1921 was dit terrein gelegen in de Keverdijkse polder in gebruik als weiland. In dit jaar kwam het in bezit van de veehouder [REDACTED], die later in gemeenschap van goederen gehuwd was met [REDACTED]. Hij liet hier in 1928 een boerderij en schuur bouwen. De boerderij kwam later in bezit van hun zoon [REDACTED].

Het erf is van waarde vanwege de vermoedelijk originele beplanting langs de noord- en oostgrens van het erf alsmede de twee lindebomen op het voorerf.

Bronnen en literatuur

Kadasterviewer

Panddossier Gemeente Weesp

Bijlage

Registeromschrijving:

Houten boerderijensemble bestaande uit een hoofdgebouw en een schuur. Het hoofdgebouw bestaat uit een houten woongedeelte op een vrijwel vierkante plattegrond, onder een geknikt mansardedak en een in het verlengde ervan onder een iets lager zadeldak aangebouwd bedrijfsdeel. Beide daken zijn belegd met gesmoorde tuile-du-nordpannen. Het uit rabatdelen geconstrueerde woongedeelte is opgetrokken op een bakstenen plint. Het hierachter aangebouwde houten bedrijfs gedeelte bestaat uit donkergroen geschilderde houten delen, met in de zijgevels eenvoudige, houten stalramen.

Schuur, gesitueerd links, achter de rooilijn van het hoofdvolume en gebouwd op een rechthoekige plattegrond. De schuur wordt gedekt door een zadeldak belegd met gesmoorde tuile-du-nordpannen. De schuur bestaat uit op een lage gemetselde plint rustende rabatdelen.